

almanahul mediului 2010

coordonare generală:
Emilian M. Dobrescu

Editura EUROLOBBY, București, 2010

CUPRINS

Forumul ecologiștilor din România	7
Manifestul ecologiștilor români	9
Principalele tendințe și perspective ale politicii de mediu, Diana Maria Ionescu	11
Ecologia versus știința medului, Amelia Rotar	13
Dezvoltarea Durabilă. Strategiile României	15
Protecția factorilor de vegetație prin monitorizarea calității apei de irigație, Constantin Nicolescu	20
Interviu Zoran Acimov	25
Impactul sau amprenta ecologică, Alina Nicu	27
Organizații de mediu din România	29
Ora pământului – 29 martie 2009, Tiberiu Viorel Popescu	33
Eticheta ecologică, Gabriela Anghel	35
Avatururile Roșiei Montana, Emilian M. Dobrescu	39
Grădina japoneză, Tiberiu Boroș și Gabriela Butunoi	43
Bucureștiul și poluarea	46
Vremea în oraș (sera urbană), Sigismund Duma	48
Cartierul ecologic, Cristina Bucureasa	51
Cum convingi un bucureștean să se urce într-un autobuz..., Ioana Ciută	52
Ecologizarea zonelor miniere prin plantarea de “plante energetice”. experiența Germaniei cu privire la reabilitarea zonelor miniere din bazinul ruhrului, Gabriel Popescu	55
Modele de consum și soluții de stopare a degradării mediului, Theodor Valentin Purcărea	57
Ferma ecologică de la Țopa	61
Schimbări climatice și managementul conflictului, Adrian Bădilă	63
WWF în România și campaniile sale de Responsabilizare Socială	65
Colectarea selectivă a deșeurilor, Camelia Moga	68
Criza alimentară mondială sau criza prețului alimentelor?! Alina Nicu	69
Realități privind mediul fizic în limba geto-dacă, Aurel V. David	73
Aprecierea ecologică a mediului în creștinism, Gabriel Ungureanu	77

Aprecierea mediului la începutul islamului Gabriel Ungureanu 86

Întrebări și răspunsuri cu har 92

Zodiacul arboricol 93

Casa ecologică, Horia Mocanu 102

Meșter peste timp - Ion Moaca, Mădălina Ivașcu 105

Două roți deasupra orașului, Ioan Colbeanu 109

Gnoseologia mediului înconjurător în modelele anticilor, Adrian Ghinea 111

Despre delfini și delfinoterapie, Nina Mușat 115

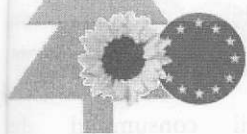
Mărul, între mit și realitate, Adrian Peticilă și Valicica Davidescu 118

Anunț editorial - Ecotehnologiile și echilibrul ecologic, Galina Mușat 121

Pământul nostru vrea iubire!, Elena Armenescu 123

Anul 2012, Tiberiu Viorel Popescu 124

Zona crepusculară a mediului (I) - Triunghiul Morții din Marea Neagră, Zoltan Marosy 130

Scop: Forumul Ecologiștilor este o organizație neguvernamentală, non-profit, al cărei scop este acela de a oferi asistență pentru soluționarea problemelor de mediu din România, prin promovarea strategiilor de dezvoltare durabilă. Dezvoltarea durabilă reprezintă abordarea superioară a concepției tradiționale asupra managementului de mediu, iar Forumul Ecologiștilor din România promovează ideea dezvoltării unei societăți în care progresul tehnic să se realizeze prin identificarea unor metode care să aducă împreună sănătatea populației, creșterea economică și protecția mediului, dar și evaluări amănunțite ale impactului pe care îl au alte politici asupra mediului, urmărindu-se, în principal, evitarea oricărei activități dăunătoare acestuia.

Obiective:

Promovarea integrării politicilor de mediu în elaborarea și aplicarea politicilor sectoriale și regionale, prin intensificarea acțiunilor de integrare a politicilor de mediu în cinci sectoare prioritare cu impact semnificativ asupra mediului, respectiv industrie, energie, transport, agricultură și turism.

Sprijinirea inițiativelor legislative, care au drept finalitate asigurarea unui cadru propice acțiunilor de protecție a mediului.

Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor cu toate sectoarele societății civile și organizațiile neguvernamentale, pentru sprijinirea și implementarea obiectivelor de protecție a mediului și dezvoltare durabilă.

Realizarea unei baze de date, care să cuprindă întreaga problematică de mediu, inclusiv accesul la sursele de finanțare disponibile, interne sau externe.

Mediatizarea programelor de mediu, atât a celor guvernamentale, cât și a celor inițiate de organisme neguvernamentale, pentru a da cetățenilor posibilitatea de a beneficia de informații reale, într-un timp cât mai scurt.

Implicarea și determinarea cetățenilor să participe la luarea deciziilor de mediu de către autoritățile publice, în vederea îmbunătățirii acestora, dar și pentru ameliorarea calității mediului.

Utilizarea unui flux activ de informații, care să țină seama de tehnicile de comunicare ce sunt mai atractive pentru public: realizarea unui săptămânal de mediu, seminarii, conferințe periodice, editarea unor broșuri, desfășurarea de acțiuni interactive cu organizațiile neguvernamentale implicate, membri ai grupurilor de afaceri, partide politice, autorități, în detrimentul fluxului pasiv de informații, care îngreunează procesul de diseminare a informațiilor.

Eficientizarea relațiilor dintre societatea civilă și administrația locală/centrală, cu privire la problemele de protecție a mediului.

Consolidarea transparenței deciziilor administrației publice locale/centrale, prin promovarea consultărilor cu reprezentanții societății civile în legătură cu problemele care se referă la protecția mediului.

Propunerea unor strategii care să conducă la îmbunătățirea sănătății populației și a calității vieții.

Elaborarea unor propuneri prin care să se mențină și să se îmbunătățească potențialului existent al naturii.

Stabilirea unor metode de monitorizare a respectării prevederilor convențiilor și programelor internaționale privind protecția mediului.

Realizarea unor propuneri de proiecte legislative pentru completarea legislației încă deficitare în anumite domenii: calitatea solurilor, deșertificare, biodiversitate și schimbări climatice.

Atenționarea factorilor de decizie asupra pericolelor pe care le reprezintă defrișările masive și găsirea unor soluții viabile în vederea micșorării exporturilor de masă lemnoasă.

Susținerea, împreună cu sectorul ONG, a înființării unei comisii ecologice în Parlamentul României, având în vedere că toate țările Uniunii Europene au astfel de comisii.

Susținerea programelor de educare în domeniul protecției mediului, mai ales în ceea ce privește dezvoltarea durabilă.

Încurajarea folosirii surselor alternative de energie (energia regenerabilă). Îmbunătățirea actualului sistem de evaluare a studiilor de impact. Referitor la acest aspect, Forumul Ecologiștilor propune, după consultarea prealabilă cu alte ONG-uri, varianta ca aceste documente să fie transmise, la o dată anterioară dezbaterii publice, tuturor celor invitați la dezbateri, asigurându-se astfel totala transparență a acestei proceduri și oferind, totodată, posibilitatea unei informări reale a opiniei publice.

Încurajarea voluntariatului în cadrul Agențiilor de Protecție a Mediului.

Limitarea cultivării organismelor modificate genetic, dar și a comercializării acestora pe piața din România, având în vedere că țara noastră este al doilea producător de astfel de organisme din lume.

Încurajarea cooperării instituționale dintre ONG-uri și Agențiile de Protecția Mediului, în ceea ce privește evaluarea studiilor de mediu.

Realizarea demersurilor pentru asigurarea accesului publicului și al ONG-urilor la luarea deciziei de defrișare.

Încurajarea reducerii consumului de substanțe care distrug stratul de ozon.

Încurajarea programelor de colectare, sortare, valorificare și depozitare ecologică, controlată, în cadrul unei rețele integrate a deșeurilor orășenești.

Susținerea programelor de valorificare a deșeurilor solide din industria prelucrătoare de materii prime: hârtie, mase plastice, sticlă, anvelope auto.

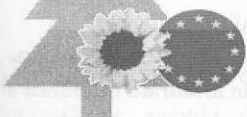
Susținerea managementului deșeurilor solide și lichide, rezultate din activitățile de transport.

Protecția, conservarea și refacerea ecosistemelor prin practicarea turismului ecologic.

Încurajarea măsurilor de combatere a excesului de umiditate, a inundațiilor și a alunecărilor de teren.

Încurajarea programelor de extindere a perdelelor forestiere din sudul țării.

Propunerea unor măsuri care să ducă la creșterea fondului forestier și la îmbunătățirea structurii acestuia.

Manifestul Ecologiștilor Români

Petru LIFICIU¹

Forumul Ecologiștilor din România își propune să unifice principiile și acțiunile societății civile pentru renașterea conștiinței ecologice a cetățenilor.

Forumul Ecologiștilor din România își propune să apere democrația și economia de piață, demnitatea națională și armonia interetnică, integrarea europeană.

Forumul Ecologiștilor din România își propune să denunțe incoerența politicilor de mediu, denaturarea reformelor social-economice, nerespectarea legislației privind protecția mediului înconjurător.

Forumul Ecologiștilor urmărește conștientizarea cetățenilor asupra dreptului la un mediu sănătos și echilibrat ecologic.

Forumul Ecologiștilor din România își propune să devină liantul dintre cetățeni, organizații neguvernamentale, partide politice, autorități și să încurajeze implicarea acestora în viața publică.

Forumul Ecologiștilor din România își asumă misiunea de a promova și implementa la toate nivelurile, în spirit solidar, dezvoltarea durabilă pentru realizarea unei societăți democratice, în care se recunoaște dreptul generațiilor viitoare la un mediu sănătos, principiu de bază al progresului economic și social.

Forumul Ecologiștilor din România încurajează dezbaterile publice cu societatea civilă, având ca scop facilitarea dialogului dintre factorii de

decizie, specialiști și oamenii politici asupra unor probleme pe termen lung, care nu țin cont de mandatele electorale, realizându-se astfel o descărcare de orice tensiuni politice.

Forumul Ecologiștilor din România își dorește să formeze o masă critică de susținere din partea cetățenilor, care să participe la creșterea vizibilității și credibilității procesului de luare a deciziei, dar și la îmbunătățirea capacității de reacție a acestora la problemele de mediu, prin consolidarea responsabilității reciproce.

Forumul Ecologiștilor va monitoriza activitatea Guvernului și în special activitatea de legiferare, respectarea procedurilor legislative și implementarea legislației europene armonizate referitoare la sectoarele de mediu:

- Managementul și evaluarea calității
- Dezvoltarea unui sistem integrat de management al deșeurilor;
- Controlul calității apelor prin asigurarea protecției apelor împotriva poluării;
- Instituirea unor măsuri de protecție a naturii prin reglementarea regimului ariilor protejate;
- Controlul poluării industriale și managementul riscului;
- Restricționarea introducerii pe piață și a utilizării anumitor substanțe și preparate chimice periculoase și a organismelor modificate genetic;
- Asigurarea protecției civile în scopul protejării populației împotriva dezastrelor naturale;
- Protecția împotriva zgomotului;

¹ dr. ing., Președinte fondator al FORUMULUI ECOLOGIȘTILOR DIN ROMÂNIA

Libris
Forumul Ecologiștilor sprijină promovarea și dezvoltarea conceptelor interdisciplinare, a consultanței de specialitate în domeniul reconstrucției ecologice, dezvoltării durabile și surselor regenerabile de energie, conservarea biodiversității naturii.

Forumul Ecologiștilor militează pentru unificarea acțiunilor societății civile și a partidelor politice ecologiste pentru întărirea reprezentativității României pe scena politică europeană și accesul în Federația Partidelor Verzi din Europa.

Forumul Ecologiștilor va organiza acțiuni pentru tinerii specialiști de mediu și pentru toate organizațiile de mediu din județele țării în scopul facilitării accesului la proiectele europene și identificării de noi surse de finanțare internațională pentru reconstrucția ecologică a zonelor degradate din România.

Forumul Ecologiștilor va iniția manifestări științifice pentru pregătirea și formarea tinerilor specialiști în: Cercetare și consultanță de mediu; Studii de impact asupra mediului; Monitorizarea factorilor de mediu; Proiecte finanțate de UE.

Forumul Ecologiștilor din România va promova implementarea proiectelor comune cu țările vecine, în sectoarele de mediu: calitatea aerului, managementul deșeurilor, a substanțelor chimice periculoase, poluarea industrială, calitatea apelor de frontieră, conservarea biodiversității, schimbări climatice, zgomot, securitate nucleară și radioprotecție.

Forumul Ecologiștilor va încuraja orice formă de inițiativă privată în domeniul protecției mediului și a factorilor de mediu: calitatea aerului, calitatea apei, protecția naturii, reconstrucție ecologică, precum și formarea tinerilor oameni de afaceri în domeniul protecției mediului înconjurător.

Forumul Ecologiștilor din România își propune să contrazică prejudecățile conform cărora mișcările ecologiste nu au succes în România.

Forumul Ecologiștilor din România își propune să promoveze și să sprijine publicațiile de mediu care promovează educația și informarea ecologică, formarea conștiinței și gândirii ecologice.

Forumul Ecologiștilor din România va susține forme active și programe de încadrare în muncă a tinerilor absolvenți de facultăți cu profil de protecția mediului.

Forumul Ecologiștilor din România militează pentru apărarea intereselor lucrătorilor din domeniul protecției mediului împotriva prigoanelor politice de orice fel, în fața intereselor duplicitare, care au dus la distrugerea repetată a claselor de specialiști formate cu greu în instituții de mediu, gospodărirea apelor și silvicultură.

Forumul Ecologiștilor din România accentuează caracterul intersectorial al politicii de mediu în celelalte sectoare de activitate: transport, energie, agricultură, industrie, piață internă, dezvoltare economică și finanțe, pescuit, afaceri generale.

Forumul Ecologiștilor din România promovează creativitatea în domeniul conservării și sporirii resurselor naturale, în întreținerea diversității ecosistemelor, redimensionarea creșterii economice, având în vedere distribuția echitabilă a resurselor, precum și promovarea producerii și consumului de energie din surse regenerabile nepoluante.

Forumul Ecologiștilor promovează schimburile de specialiști cu țările Uniunii Europene și participarea la activități cu conținut ecologic din țară și străinătate.

Forumul Ecologiștilor își propune să sensibilizeze toți factorii de decizie la nivel local și central pentru adoptarea unei atitudini participative față de problemele mediului înconjurător.

Baza legală a politicii de mediu

Apărută pe agenda de lucru europeană la începutul anilor 1970, preocuparea pentru mediu dobândește un caracter distinct odată cu semnalul dat de *Clubul de la Roma*, privind diminuarea resurselor naturale și a deteriorării calității apei, aerului și solului. Crearea politicii comunitare de mediu s-a realizat doi ani mai târziu (1972), dezvoltându-se ca una dintre cele mai importante politici comunitare. Importanța sa este datorată faptului că politica de mediu a devenit politica orizontală a Uniunii Europene, aspectele de protecție a mediului fiind considerate obligatorii pentru celelalte politici comunitare.

Actorii instituționali ai politicii de mediu

Politica de mediu a Uniunii Europene este susținută de actori instituționali implicați în pregătirea, definirea și implementarea sa și care se află în permanentă consultare cu guvernele Statelor Membre (SM), organizații patronale și profesionale, organizații neguvernamentale și grupuri de reflecție. Prin diversele atribuții pe care le au, aceste instituții contribuie la caracterul sinergic al politicii de mediu și asigură realizarea obiectivelor (atât la nivel legislativ, cât și la nivel de implementare):

COMISIA EUROPEANĂ, DG MEDIU Direcția Generală (DG) Mediu din cadrul Comisiei Europene a fost creată în anul 1981 și este direct responsabilă pentru elaborarea și asigurarea implementării politicii de mediu. Rolul său este de a iniția noi acte normative în domeniu și de a se asigura că măsurile adoptate vor fi implementate de SM;

CONSILIUL MINIȘTRILOR MEDIULUI este parte a Consiliului Uniunii Europene (CUE) și se reunește formal de patru ori pe an și informal de două ori pe an (câte două consilii formale și câte un consiliu informal pe perioada unei Președinții), în scopul coordonării politicilor de mediu ale SM. Deciziile Consiliului se adoptă cu majoritate calificată în co-decizie cu Parlamentul European;

PARLAMENTUL EUROPEAN – COMITETUL DE MEDIU, SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA ALIMENTELOR

Implicarea Parlamentului European în politica de mediu a Uniunii se manifestă prin cooperarea acestuia cu celelalte instituții și implicarea în procesul de co-decizie. În anul 1973, Parlamentul European a înființat un *Comitet de mediu*. Orice propunere de act normativ în domeniul mediului este înaintată Comitetului de mediu, care elaborează un raport conținând o schiță de opinie. Schița de opinie este dezbătută în plenul Parlamentului. Versiunea finală se comunică Consiliului European și Comisiei Europene;

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL are un rol consultativ în procesul de decizie și ilustrează generalitatea politicii de mediu. Acest Comitet a fost creat prin Tratatul de constituire a Comunității Economice Europene, din 1957, cu scopul de a reprezenta interesele diverselor grupuri economice și sociale. Este format din 222 de membri împărțiți în trei grupe: patroni, lucrători și reprezentanți ai unor domenii de activitate (fermieri, meseriași, profesioni libérale, reprezentanți ai consumatorilor, comunitatea științifică și academică, cooperative, familii, mișcări ecologiste etc.). Membrii sunt numiți pentru o perioadă de

² studentă în anul II, Facultatea de Științe Economice, Universitatea Ovidius, Constanța

patru ani, pe baza unei decizii adoptate în unanimitate de către Consiliu.

Obiectivele și principiile politicii de mediu a Uniunii Europene

Obiectivele care stau la baza politicii de mediu a Uniunii Europene sunt clar stipulate de Articolul 174 al Tratatului CE, care se referă la: conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului; protecția sănătății umane; utilizarea rațională a resurselor naturale și promovarea de măsuri la nivel internațional în vederea rezolvării problemelor de mediu la nivel regional. Politica de mediu a UE s-a cristalizat prin adoptarea unor serii de măsuri minime de protecție a mediului, ce aveau în vedere limitarea poluării în anii '90, parcurgând un proces care s-a axat pe identificarea cauzelor acestora, precum și pe nevoia evidentă de a lua atitudine în vederea stabilirii responsabilității pentru daunele aduse mediului. Această evoluție conduce la delimitarea principiilor de acțiune: a) *Principiul «Poluatorul plătește»*; b) *Principiul prevenirii, precauției în luarea deciziilor și asigurării unui nivel ridicat de protecție a mediului*; c) *Principiul integrării cerințelor de protecție a mediului în definirea și implementarea altor politici comunitare*; d) *Principiul proximității*.

Programul de acțiune și instrumentele de aplicare a politicii de mediu

Documentele care stau la baza politicii de mediu a UE sunt Programele de Acțiune pentru Mediu (PAM), primul dintre ele fiind adoptat de către Consiliul European în 1972. Aceste programe de acțiune sunt o combinație de programe pe termen mediu (corelate printr-o abordare strategică) și constau într-o tratare verticală și sectorială a problemelor ecologice. Evoluția politicii de mediu și schimbările înregistrate de-a lungul timpului sunt reflectate nu numai de obiectivele și prioritățile acesteia, ci, și de numărul – în continuă creștere – al instrumentelor sale de implementare. Astfel, se

poate vorbi de dezvoltarea a trei tipuri de instrumente: legislative, tehnice și economico-financiare, la care se adaugă un set de "instrumente ajutătoare", care răspund mai degrabă noilor tendințe și strategii de protecție a mediului. Principalele trei tipuri de instrumente pentru aplicarea politicii de mediu sunt:

A. *Instrumentele legislative* - crează cadrul legal al politicii comunitare de protecție a mediului și sunt reprezentate de legislația în domeniu, care constituie acquis-ul comunitar (directive, regulamente și decizii).

B. *Instrumentele tehnice* - asigură respectarea standardelor de calitate privind mediul și utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile. În categoria instrumentelor tehnice pot fi incluse: standarde și limite de emisii; cele mai bune tehnologii disponibile; eco-etichetarea, precum și criteriile aplicabile inspecțiilor de mediu în SM.

C. *Instrumentele financiare* sunt reprezentate de programul LIFE+ și de Fondurile Structurale și de Coeziune.

Amelia Rotar³

Problemele de mediu presupun o abordare interdisciplinară. Dar acest lucru nu înseamnă că nu putem vorbi de mediu, ca știință, deci de știința mediului (*environmental science* în literatura anglo-saxonă sau *science de l'environnement*, în cea francofonă). De asemenea, este important să nu confundăm știința mediului cu ecologia. În acest sens, vom face o trecere în revistă a unor date mai importante despre ecologie, pe de o parte, și despre știința mediului, pe de altă parte.

Iată câteva definiții date, de-a lungul timpului, *ecologiei*:

-1866 – Ernst Haeckel: «știința ce studiază relația organismelor vii cu mediul înconjurător»;

-1927 – Charles Elton: «istorie naturală științifică» (*scientific natural history*);

-1963 – Odum – «studiul structurii și funcționării naturii, studiul ecosistemelor, biologia mediului» (*environmental biology*) - reprezintă definiția «preferată» de oamenii de știință, în prezent;

-1972 – C. J. Krebs – «studiul științific al interacțiunilor ce determină distribuția și abundența organismelor vii»;

-2005 – Stanford Encyclopedia of Philosophy – «studiul interacțiunilor dintre organisme vii și mediul în care trăiesc, inclusiv interacțiunile cu organisme din aceeași specie sau din alte specii; ecologia se împarte în trei subramuri: ecologia populațiilor, a comunităților și a ecosistemelor».

Câteva cuvinte-cheie în ecologie - enumerare departe de a fi exhaustivă - sunt următoarele: populații; comunități; ecosisteme; interacțiuni ale speciilor (interspecifice, cu mediul etc.); ecosisteme - compoziție, structură, funcționare; biologia populațiilor; ecologie forestieră etc.

Înțelegem prin știința mediului «studiul componentelor fizice, chimice și biologice ale mediului și efectele acestora asupra organismelor». Iată câteva cuvinte-cheie și preocupări în știința mediului - nici această enumerare nu este exhaustivă: ecosisteme (dinamica ecosistemelor; biodiversitate; schimbări climatice; ecologie); climă - impact, adaptare; energie (ex. energie regenerabilă); interacțiuni: vegetație - climă - mod de ocupare a terenurilor - rețea hidrografică etc.; ecologia peisajului; ecologie și planificare teritorială; politici de mediu; conservarea biodiversității (politici de conservare); poluare; biogeochimie.

Apreciem că în Școala francofonă, știința mediului (*science de l'environnement*) este mai «dură» decât *environmental science* din Școala anglo-saxonă, întrucât implică mai multă chimie, geologie, fizică etc. Oricum, este evident că în toate cazurile, știința mediului «ia» câte un pic (sau chiar mai mult, în unele cazuri...) de la celelate științe, fie ale naturii sau umane (apropo de îmbinarea științe ale naturii - științe umane; în geografie, era inițial privită cu un ochi suspect, preocuparea concomitentă pentru științele naturii și cele umane, dar acest aspect a intrat în normalitate, cu timpul). De unde și argumentul - logic, până un punct: dacă știința mediului «ia» câte un pic (sau mai mult) de la alte științe, nu este o știință în sine...

De fapt, tocmai de aici vine condiția (necesară) de *interdisciplinaritate* - condiție

³ doctorand în geografie la Universitatea Paris 1 Panthéon-Sorbonne și Universitatea de Vest din Timișoara

care nu ar trebui să ne împiedice, totuși, să vorbim de *știința mediului*.

Având în vedere cele de mai sus, putem concluziona că ecologia și știința mediului sunt departe de a fi sinonime, studiul ecologiei ocupând un segment important în studiul

științei mediului. Astfel, cu toate că termenul de *știința mediului* este deseori folosit ca sinonim pentru *ecologie*, și viceversa, în stricto sensu ecologia poate fi considerată ca ramură a științei mediului.

Festival de filme documentare și de ficțiune dedicate ecologiei

Între 17-19 ianuarie 2009, Centrul Internațional de Conferințe "Casino" din Sinaia a găzduit un generos și inedit eveniment cinematografic, un adevărat festival alcătuit din câteva dintre cele mai recente filme documentare și de ficțiune dedicate ecologiei. Nu se putea loc mai bine ales pentru această temă decât Sinaia unde, după cum spunea în deschiderea evenimentului primarul Vlad Oprea, municipalitatea a luat, în ultimii ani, foarte în serios tema asigurării unui mediu de viață sănătos. Peste o sută de invitați, cinești de la noi și din multe țări ale lumii, instituții, ONG-uri și critici au trecut în revistă, o colecție de filme, dintre care multe de lung-metraj, dedicate publicului larg. Dacă ar fi să încerc un palmares, aş pune în fruntea sa două filme de excepție: "Strawberry Fields", al israeliencei Ayelet Heller și "Le renard et l'enfant" al francezului Luc Jacquet.

Subiectul primului film e foarte simplu: elicoptere Apache ale armatei Israelului țin sub bombardamente teritoriile din Gaza. Hamasul răspunde bombardând cu rachete teritoriul israelian. Prețul duelului îl suportă plantațiile de căpșuni ale fermierilor palestinieni care se află între cei doi beligeranți. Recolta la care au trudit căpșunarii e definitiv compromisă, pământul însuși e viciat. Deși n-a surprins evoluția recentelor evenimente, regizoarea transformă strigătul de deznădejde al cultivatorilor în incandescența artei.

Celălalt film, cel franțuzesc e un basm. O fetiță, care locuiește la liziera unei păduri, ascunde un secret: prietenia cu o vulpe. Numai că, încercând s-o împingă prea departe, provoacă o tragedie. Superbă în simplitate și poezie magică, această poveste de dragoste, trăită de autorul însuși în copilărie, este relatată cu intensă emoție poetică.

Ceea ce izbutește realizatorul triumfalului "La marche de l'empereur", care descrie modul miraculos de viață al pinguinilor, este miraculos, parcă nu mai e dresură, ci, curată trăire a animalelor surprinse în habitatul lor, iar copilul din film este jucat de o mică actriță precocă, stăpână pe un registru de expresie surprinzător ca întindere.

Au mai fost prezentate filme captivante ca "Al 11-lea ceas", teribil avertisment produs și narat de Leonardo Di Caprio; "Lumea după Monsanto", pamflet virulent evocând scandalul hormonului transgenic care, de dragul cantității sporite de lapte, amenință securitatea alimentară mondială; "Cursa pentru aur" de Olivier Weber, evocând febra căutătorilor de pe Amazon, care duc, prin simplul procedeu de spălare cu mercur, la intoxicarea localnicilor și la distrugerea pădurii tropicale.

Conceptul de Dezvoltare Durabilă

Dezvoltarea durabilă este definită de Comisia Brundtland, încă din 1987, prin "satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile". Strategia de dezvoltare durabilă propusă de Comisia Europeană pentru țările membre UE este complementară Agendei Lisabona pentru creștere economică și locuri de muncă.

Acest concept implică interesul dezvoltării a noi surse de energie și minimizarea reziduurilor care afectează mediul. Combustibilii fosili se prezintă ca o resursă finită și economic limitată, inducând emisii ce afectează mediul și contribuie la schimbarea climatului. Un sistem energetic durabil trebuie să integreze surse de energie regenerabile și lanțuri de ardere cu emisii reduse, accesibile la costuri acceptabile. Dezvoltarea durabilă necesită generarea echilibrului între dezvoltarea economică, echitatea socială și protecția mediului, în toate regiunile planetei. Acest concept nu poate deci să se concretizeze fără o reală voință politică a unui număr cât mai mare de țări.

Dezvoltarea Durabilă (*Sustainable Development* în engleză) înseamnă calitate mai bună a vieții acum și pentru generațiile viitoare. Conform viziunii dezvoltării durabile, progresul integrează obiective imediate și pe termen lung, acțiuni locale și globale, probleme economice și de mediu, toate fiind inseparabile. O astfel de viziune asupra societății nu va putea fi impusă doar prin politici, societatea în ansamblu trebuind să adopte anumite principii (politice, economice, sociale, de gândire).

UE are o Strategie de Dezvoltare Durabilă, care își propune obiective și acțiuni clare, legate de șapte priorități, câteva referitoare la mediu:

schimbarea climei și energia curată; transportul durabil; consumul și producția durabile; conservarea și managementul resurselor naturale; sănătatea publică; incluziunea socială, demografia și migrația; sărăcia și provocările dezvoltării durabile la nivel global.

O chestiune controversată este relația Strategiei de Dezvoltare Durabilă cu Agenda Lisabona pentru creștere economică și locuri de muncă. Complementar strategiei UE pentru reforme socio-economice, definită la Consiliul European din anul 2000 - Agenda Lisabona, UE a adoptat și o strategie la fel de ambițioasă pentru dezvoltare durabilă. Sperăm ca UE să nu procedeze ca în proverbul românesc despre "cine aleargă după doi iepuri nu prinde nici unul". Cu toate că UE afirmă explicit că dezvoltarea durabilă este principiul dominant al politicilor UE, în realitate, chestiunea competitivității economice a UE în fața globalizării a ajuns să domine agenda politică. Noua Strategie Lisabona reprezintă principalul obiectiv al Comisiei Barroso.

Cei trei piloni ai Strategiei Lisabona (competitivitate economică, incluziune socială și protecția mediului) au fost comparați adesea cu "trei copii", dintre care unul - competitivitatea - primește mai multă atenție. În acest proces, Strategia de Dezvoltare Durabilă a ajuns chiar să fie redusă la pilonul de mediu al Strategiei Lisabona. Totuși, în prezentarea sa dedicată evaluării strategiei, președintele Comisiei Europene, Durrao Barroso a subliniat importanța dimensiunii durabilității. "Strategia de Dezvoltare Durabilă și Strategia Lisabona se întăresc reciproc", a spus Barroso.